

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 2

A) Naloge izbirnega tipa

B) Strukturirani eseji

Ponedeljek, 1. junij 2026 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

Kandidat dobi list za odgovore.

NAVODILA KANDIDATU

SPLOŠNA MATURA

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujete, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 3 prazne.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

L

Konceptni list

Konceptni list

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Katera od navedenih panog psihologije je praktična?
 - A Obča psihologija.
 - B Pedagoška psihologija.
 - C Razvojna psihologija.
 - D Kognitivna psihologija.

2. Janko je opazil, da dijaki pred pisnim ocenjevanjem pogosto uživajo čokolado. Razvil je teorijo, da čokolada vsebuje sestavine, ki dijakom omogoča večjo zbranost med testom. Postavil je hipotezo: »Dijaki, ki zaužijejo več čokolade, so med pisnim ocenjevanjem bolj zbrani.«

Kaj bi bil naslednji korak v znanstveni metodi?

 - A Janko bi načrtoval in izvedel raziskavo, ki bi omogočala preverjanje hipotez.
 - B Janko bi zbiral informacije o vplivu čokolade na posameznika.
 - C Janko bi opisal svoj raziskovalni problem.
 - D Janko bi objavil članek, v katerem bi predstavil svojo hipotezo.

3. Kaj označuje pojem standardna deviacija?
 - A Rezultat, ki se največkrat pojavlja.
 - B Porazdelitev individualnih rezultatov.
 - C Razpršenost posameznih rezultatov od aritmetične sredine.
 - D Razliko med največjim in najmanjšim rezultatom.

4. Ko se študent prijavlja na izpite v spomladanskem roku, načrtuje, da bo en izpit delal šele v jesenskem roku.

Kakšen način spoprijemanja z obremenitvami uporablja študent?

 - A Konstruktiven: odložitev.
 - B Konstruktiven: sublimacija.
 - C Nekonstruktiven: beg pred oviro.
 - D Nekonstruktiven: vdaja.

5. Katera značilnost hierarhije potreb po Maslowu **ni** pravilna?
 - A Najprej morajo biti zadovoljene potrebe na nižji ravni, preden se pojavijo potrebe na naslednji, višji ravni.
 - B Če so nižje potrebe zadovoljene, postanejo višje potrebe pomembnejše, nižje nam takrat ne pomenijo več veliko.
 - C Za zadovoljevanje višjih potreb vedno potrebujemo druge ljudi.
 - D Če so osnovne potrebe primerno zadovoljene, je več možnosti za doseganje samoaktualizacije.

6. Najpreprostejše in temeljno načelo zaznavne organizacije je načelo lika in podlage. Kateri od spodnjih odgovorov pravilno opisuje značilnosti lika in podlage?
- A Lik zaseda večji, podlaga pa manjši del čutnega polja.
 - B Lik manj pritegne opazovalčevo pozornost kot podlaga.
 - C Lik je vedno temnejši, podlaga pa svetlejši del vidnega polja.
 - D Lik je izstopajoč, podlaga pa je brez prave oblike.
7. Triletni Erik opazuje mamo, ki pometa tla v kuhinji. Mama odloži metlo in odide iz kuhinje. Ko se čez nekaj minut vrne, vidi, da je Erik prijel metlo in tudi sam poskuša pomesti tla. Katera oblika učenja je ponazorjena v opisani situaciji?
- A Instrumentalno pogojevanje.
 - B Učenje z vpogledom.
 - C Modelno učenje.
 - D Klasično pogojevanje.
8. Kateri od spodnjih primerov najbolje ponazarja proces reševanja miselnega problema?
- A Otrokovo prvo sestavljanje sestavljanke (»puzzla«).
 - B Maturantovo računanje obsega kroga na maturi iz matematike.
 - C Upokojenčevo vsakodnevno reševanje celostranske križanke.
 - D Učenje pesmice na pamet.
9. Katere vrste mišljenja opredelimo kot proces razvijanja številnih zamisli, postavljanja novih hipotez in iskanja oddaljenih povezav?
- A Konkretno mišljenje.
 - B Konvergentno mišljenje.
 - C Abstraktno mišljenje.
 - D Nič od zgoraj navedenega.
10. Katere besede manjkajo v opredelitvi?
- »Osebnost je razmeroma _____ in edinstvena celota duševnih, _____ in telesnih značilnosti, po katerih se posameznik _____ od drugih ljudi.«
- A Trajna; bioloških; oddaljuje.
 - B Spremenljiva; vedenjskih; usmerja.
 - C Trajna; vedenjskih; razlikuje.
 - D Spremenljiva; bioloških; razlikuje.
11. V katerem razvojnem obdobju naše zaznavne in motorične sposobnosti dosežejo vrh?
- A V adolescenci.
 - B V zgodnji odraslosti.
 - C V srednji odraslosti.
 - D V pozni odraslosti.

12. Kako bi pod vplivom superega reagiral dijak, ki bi ga pri pisanju testa profesor zalotil pri goljufanju?
- A Počutil bi se krivega, saj bi se zavedal, da je kršil pravila.
 - B Tega ni mogoče napovedati, saj je vsak posameznik povsem svojevrsten.
 - C Zaradi trenutnega nezadovoljstva bi se v trenutku nenadzorovano razjezil.
 - D Svoje goljufanje bi opravičeval s tem, da je samo želel dobiti dobro oceno.
13. Katera trditev je pravilna pri opisih formalne in neformalne skupine?
- A Formalna skupina je npr. športna ekipa, neformalna pa šolski razred.
 - B V formalnih skupinah je intenzivnost odnosov velika, v neformalnih pa nizka.
 - C V formalni skupini imajo člani skupne cilje, v neformalni skupini pa ne.
 - D V formalni skupini je struktura predpisana, v neformalni pa se oblikuje postopoma.
14. Prijatelji se pogovarjajo o smrtni kazni in Andrej ji nasprotuje. Pravi, da je življenje pravica vseh. Nadaljuje, da tudi morilcu ne moremo vzeti njegovega življenja, saj s tem dejanjem ne bi ravnali v skladu s to pravico.
- Na kateri ravni moralnega presojanja po Kohlbergu je Andrejevo razmišljanje?
- A Na nekonvencionalni ravni.
 - B Na predkonvencionalni ravni.
 - C Na konvencionalni ravni.
 - D Na postkonvencionalni ravni.

1. Ljudje osmišljamo izkušnje življenja v skupnosti s pomočjo stališč, stereotipov in predsodkov. Opredelite stališča in opišite eno značilnost stereotipov in dve značilnosti predsodkov. Ponazorite stališče posameznika do starostnikov, ki vsebuje dve komponenti stališč. Komponenti tudi poimenujte. Ponazorite tudi pogovor dveh oseb, v katerem bo razviden spolni stereotip ene osebe in spolni predsodek na ravni diskriminacije druge osebe. Presodite in pojasnite različne vzroke za nastanek predsodkov (skupaj tri presoje s pojasnitvami).

[illegible]

L

- [illegible]

L

[illegible]

M 2 6 1 5 4 1 1 2 1 4

3. Občutki so doživetja, ki nastanejo zaradi delovanja dražljajev na čutilo. Med dražljaji in občutki obstaja odnos, ki se kaže v dveh pojavih, tj. v senzorni (čutni) adaptaciji in čutnih pragih. Navedite eno značilnost senzorne adaptacije. Opredelite absolutni čutni prag ter poimenujte in opredelite še drugi čutni prag. Vsak navedeni pojav ponazorite s primerom iz življenja, v katerem se kažejo značilnosti tega pojava. Primeri naj ponazarjajo vsaj dve različni čutni področji. Presodite in pojasnite tri dejavnike, ki lahko povzročijo spreminjanje posameznikovega absolutnega čutnega praga.

[illegible]

L

- [illegible]

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran